

**Stichting Wereldvrouwenhuis
Mariam van Nijmegen**

*Opvanghuis voor dakloze migrantenvrouwen
met medische problemen*

Jaarverslag 2013

Inhoud

Inleiding.....	3
Doelstelling en werkwijze.....	4
Vrouwen in opvang in 2013	5
Medische zorg	6
Activiteiten met de vrouwen in 2013.....	6
Vrijwilligers en coördinatie.....	7
Bestuur van de stichting.....	8
Fondswerving.....	8
Publiciteit	8
Aandachtspunten	8
Algemene gegevens	9

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2013 van Stichting Wereldvrouwenhuis Mariam van Nijmegen; 2013 was het jaar waarin wij startten met de opvang van dakloze migrantenvrouwen met medische problemen. Wij zijn er trots op dat wij onze plannen hebben kunnen realiseren voor een opvanghuis, zoals we beschreven in het jaarverslag van de Stichting over 2012. Dit is geheel te danken aan de voortdurende inzet van de vrijwilligers en mogelijk gemaakt door de financiële steun van verschillende organisaties en veel particuliere donateurs. Als bestuur zijn wij hen veel dank verschuldigd. Wij zijn ervan overtuigd dat we met deze inzet en steun de opvang van deze kwetsbare groep vrouwen de komende jaren kunnen continueren en optimaliseren.

Namens het bestuur van Stichting Wereldvrouwenhuis Mariam van Nijmegen,

Dr. M.E.T.C. van den Muijsenbergh

voorzitter

Doelstelling en werkwijze

De Stichting heeft ten doel: het ondersteunen, opvangen en begeleiden van dakloze vrouwen zonder verblijfsvergunning die op medische gronden geïndiceerd zijn voor opvang en begeleiding en die geen beroep kunnen doen op andere voorzieningen. Het uitgangspunt van de Stichting is dat zij slechts kortdurend deze vrouwen opvang kan bieden en dat de vrouwen vooral gebaat zijn bij versterking van hun zelfredzaamheid en de opbouw van een sociaal netwerk.

Het Wereldvrouwenhuis biedt vrouwen onderdak gedurende drie maanden. Tijdens deze periode nemen de vrouwen (als de gezondheidssituatie het toelaat) deel aan een programma bestaande uit de volgende activiteiten:

- gezondheidsvoorlichting;
- weerbaarheidstraining, met name gericht op het omgaan met ongewenste intimiteiten;
- voorlichting over mogelijkheden en adressen voor goedkoop en gezond levensonderhoud;
- Nederlandse taalles, gericht op de situatie waarin ze na de opvangperiode zullen verkeren;
- handvaardigheid, waarin de vrouwen producten maken die zij kunnen ruilen tegen eten/kleren/spullen bij Nijmeegse organisaties en winkels;
- persoonlijke begeleiding, met aandacht voor hun persoonlijke gezondheidsproblemen, juridische situatie en het opbouwen van een eigen sociaal netwerk met adressen voor onderdak na afloop van de opvangperiode;
- fietsles;
- bewegingslessen, waaronder yoga, dans en voor wie wil en kan looptraining en zwemmen.

Huisvesting

De Stichting huurt (tegen marktconform tarief) van de gemeente Nijmegen twee huizen onder een kap met een capaciteit voor zeven vrouwen die elk gedurende 3 maanden een eigen kamer hebben, en een logeerkamer voor noodgevallen waar drie vrouwen kunnen slapen.

Dankzij financiële ondersteuning van Stichting Volksbelang (en met toestemming van de gemeente) zullen we in 2014 een verbouwing kunnen realiseren waardoor meer ruimte beschikbaar komt voor groepsactiviteiten en kantoor. Eveneens in 2014 zal afkoppeling van het hemelwater plaatsvinden, een milieu bevorderende ingreep die door de gemeente wordt gesubsidieerd.

Vrouwen in opvang in 2013

Het Wereldvrouwenhuis startte met een pilot van januari tot en met mei 2013 om het concept en de programma's te testen met een kleine groep van drie vrouwen. Vanaf de start was er grote belangstelling voor de opvangplaatsen. Potentiele bewoonsters werden aangemeld via ondersteuningsorganisaties voor vluchtelingen of via organisaties van landgenoten. Het betrof hierbij in alle gevallen uitgeprocedeerde asielzoeksters die (soms al vele jaren) op straat leefden of asielzoeksters met ernstige gezondheidsproblemen die recent uit het asielzoekerscentrum gezet waren.

De intake werd steeds verzorgd door één van de coördinatoren. In deze intake wordt beoordeeld of de vrouw inderdaad onder de doelgroep valt en of er geen belemmeringen zijn voor haar om aan de (verplichte) activiteiten deel te nemen. De betreffende vrouw krijgt in dit gesprek ook uitvoerige voorlichting over de gang van zaken en regels binnen het huis.

Bij een paar vrouwen werd de officiële opvangtijd van drie maanden verlengd tot vier maanden (en in één geval tot vijf maanden) in verband met lopende medische behandeling. Dit soort uitzonderingen worden van te voren binnen het bestuur besproken alvorens goedkeuring wordt gegeven voor het verlengen van de opvangperiode.

In totaal zijn in 2013 achttien vrouwen door Stichting Wereldvrouwenhuis Mariam van Nijmegen opgevangen. De vrouwen variëren in leeftijd van 19 tot 68 jaar (zie tabel 1).

Tabel 1: Leeftijden van de in 2013 opgevangen vrouwen

leeftijd	t/m 21 jaar	22 – 30 jr	31 – 45 jr	46 – 60 jr	60 jr of ouder
Aantal vrouwen	4	5	5	2	2

De opgevangen vrouwen zijn afkomstig uit Armenië (2), Azerbeidzjan (1), Ethiopië (2), Eritrea (1), Guinee (2), Irak (1), Ivoorkust (1), Sierra Leone (6), Somalië (1) en Turkije (1). De vrouwen hebben om diverse redenen onvrijwillig hun land verlaten, vaak vanwege (seksueel) geweld. Enkele vrouwen zijn door mensenhandel in Nederland terecht gekomen.

Naast deze 18 vrouwen werd voor nog 27 andere vrouwen een aanvraag tot opvang gedaan. Tien van deze vrouwen voldeden niet aan de toelatingscriteria (met man en kind, in AZC, met opvangmogelijkheid e.d.). Twaalf vrouwen konden we niet helpen omdat er op dat moment geen plaats

was. Vijf vrouwen mochten na een intakegesprek in het huis komen wonen, maar maakten van deze mogelijkheid geen gebruik.

De uitstroom is in 2013 goed verlopen. Vijf vrouwen konden terug in de COA opvang. Eén vrouw hiervan kreeg zelfs een verblijfsstatus. Drie vrouwen zijn naar goede adressen gegaan, waar ze door particulieren worden opgevangen (onderdak en eten). Eén vrouw had na afloop van de periode in het Wereldvrouwenhuis nog geen goede logeerplek. Zij heeft tijdelijk gebruik gemaakt van de logeerkamer/ noodopvangplek. Het vinden van goede logeer- en opvangadressen kost veel moeite en inspanning.

Drie vrouwen verlieten het opvanghuis voordat hun opvangperiode was afgelopen omdat zij zelfstandig andere opvang vonden. Een van hen had moeite met de huisregels en een andere vrouw was niet gemotiveerd om deel te nemen aan de programma's

Gedurende de pilotperiode werd één van onze beide huizen gebruikt door Stichting Gast voor de opvang van uitgeprocedeerde asielzoekers met perspectief op een verblijfsvergunning. Er woonden van 1 januari tot 1 juni in totaal vijf personen van Stichting Gast. Stichting Wereldvrouwenhuis ontving hiervoor een financiële vergoeding.

Medische zorg

Alle vrouwen hadden, vaak meerdere en soms zeer ernstige, gezondheidsproblemen. Geen van hen had op het moment dat zij binnen kwamen in het Wereldvrouwenhuis een huisarts. Zij zijn allen ingeschreven bij de huisartsen van Universitair Gezondheidscentrum Heyendaal en daar onder behandeling gekomen. De meesten zijn vandaaruit doorverwezen naar specialistische zorg in GGZ of ziekenhuis. De persoonlijke begeleiders van de vrouwen begeleidden de vrouwen bij bezoek aan de huisarts of andere hulpverleners. Voor zover nodig werden de kosten van medicatie of verbandmiddelen door het Wereldvrouwenhuis betaald.

Activiteiten met de vrouwen in 2013

De vrouwen weten dat de opvang tijdelijk is en het succes daarvan afhangt van hun eigen deelname aan de programma's. De laatste maanden van 2013 zijn yogales, dans en hardlopen aan het activiteitenprogramma toegevoegd. Elke week is er een huisvergadering waar alle vrouwen aan deelnemen.

Daarnaast gaan regelmatig vrouwen mee naar markten waar het Wereldvrouwenhuis met door vrouwen en vrijwilligers zelfgemaakte spullen informatie geeft en steun verwerft. Tevens oefenen

de vrouwen hoe ze eigengemaakte spullen kunnen ruilen voor eten. Hiervoor zijn afspraken met een voedingswinkel.

Elke vrouw heeft een persoonlijk begeleidster die zorgt dat het medische en zo nodig en mogelijk een juridisch traject start en die samen met de vrouw zoekt naar opvangmogelijkheden na afloop van het verblijf in het Wereldvrouwenhuis. Ook na de opvangperiode kunnen de vrouwen nog gedurende een korte periode een beroep doen op de begeleiding en activiteiten van het Wereldvrouwenhuis. De praktijk wijst uit dat de individuele begeleiding doorgaat tot er een goed alternatief is, bijvoorbeeld als vrouwen naar een AZC gaan en de begeleiding overgenomen kan worden door Vluchtelingenwerk.

Elke vrouw krijgt na binnenkomst een pasje van het Wereldvrouwenhuis. De bedoeling van dit pasje is dat bij aanhouding door de politie meteen de voorzitter of coördinator kan worden gebeld en toegelicht kan worden dat het verblijf van de vrouw medische zorg betreft.

Omdat de meeste vrouwen niet kunnen fietsen, krijgen de vrouwen fietsles. Het leren fietsen is echter een moeizaam proces. Dit jaar is daarom meer dan verwacht gebruikt gemaakt van het openbaar vervoer voor bezoeken aan de huisarts, apotheek, ziekenhuis, etc.

Vrijwilligers en coördinatie

De opvang en begeleiding van de vrouwen gebeurt door vrijwilligers. Selectie van de vrijwilligers, allen vrouw, gebeurt door één van de coördinatoren.. Vrijwel het gehele jaar waren er steeds ruim 30 vrijwilligers actief, waarvan één weekstagiaire en één dagstagiaire van de HAN, opleiding SPH. Per 31 december waren er 39 vrijwilligers van wie één eindverantwoordelijke algemeen coördinator, een coördinator voor het gebouw en de tuin, een coördinator voor de medische zaken en een coördinator voor de vrijwilligers.

Er werd elke twee maanden een algemene vrijwilligersvergadering gehouden om de deskundigheid van de vrijwilligers te vergroten over juridische, medische, psychische en sociale aspecten van de betreffende vrouwen en hun begeleiding. Tijdens deze vergaderingen werd eveneens de voortgang van het project besproken. Thema 's van vrijwilligersvergaderingen in 2013 waren: leven zonder geld, de asielpcedure en andere procedures, wat is PTSS en hoe kun je daarmee omgaan, onderdak geven aan mensen zonder verblijfspapieren en de strafbaarstelling van illegaliteit. De individuele begeleidsters kregen elke maand supervisie.

Bestuur van de stichting

Het bestuur van de stichting bestond in 2013 uit een huisarts met expertise op het gebied van de gezondheid van migranten (voorzitter), een in migratierecht gespecialiseerde advocaat (secretaris), een penningmeester en een lid met een migrantenachtergrond die uit hoofde van haar politieke activiteiten goed op de hoogte is van de belangen van de doelgroep.

Het bestuur vergaderde in 2013 zeven maal, in aanwezigheid van de algemeen coördinator. Voorzitter van het bestuur en de algemeen coördinator hadden daarnaast ongeveer eens per drie weken overleg over lopende zaken, en zo nodig vaker bij voorkomende lastige kwesties.

Werving en beheer van financiën, algemene beleidsvorming en externe vertegenwoordiging vallen onder verantwoordelijkheid van het bestuur. Alle andere taken zijn gedelegeerd aan de coördinatoren.

Fondswerving

De activiteiten van de stichting worden geheel bekostigd uit giften van fondsen (in 2013 ruim de helft van de inkomsten, zie financieel verslag), organisaties en particulieren. Daarnaast ontvingen we diverse donaties in natura (voeding, kleding, fietsen, kerstdiner e.d.).

Het kost veel inspanningen om continuïteit in de giftenstroom te realiseren, doch per 31 december 2013 was de financiële situatie voldoende stabiel om de voortzetting van het project voor tenminste een jaar te kunnen garanderen.

Publiciteit

Veel tijd is besteed aan publiciteit voor de stichting, middels een collecte, deelname aan markten, organiseren van benefietactiviteiten, maaltijden etc. In 2013 zijn drie nieuwsbrieven uitgegeven die per mail verspreid werden onder alle geïnteresseerden en donateurs (ongeveer 200 personen en organisaties). De website van het Wereldvrouwenhuis (www.wereldvrouwenhuis.nl) bevat informatie over doelstelling, werkwijze en activiteiten van de Stichting. Dagblad De Gelderlander en Weekblad de Brug hebben aandacht besteed aan het Wereldvrouwenhuis. Bovendien is twee keer een korte film gemaakt voor televisie (Kanaal 13 en N1).

Aandachtspunten

Dit eerste jaar van het Wereldvrouwenhuis heeft een aandachtspunt aan het licht gebracht waar we in het komende jaar aandacht aan zullen besteden. Het gaat daarbij om het vinden van geschikte opvangadressen voor de vrouwen na afloop van de drie maanden. Dit is bijzonder lastig

gebleken. Voor het komende jaar wordt ingezet op intensivering van de zoektocht naar mogelijkheden om vrouwen te huisvesten na hun verblijf in het huis.

Algemene gegevens

Stichting Wereldvrouwenhuis Mariam van Nijmegen

Email: info@wereldvrouwenhuis.nl

Internet: www.wereldvrouwenhuis.nl

Telefoon: 06-45588555

De Stichting is een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI)

Bankrekening: NL77INGB0006279869

Inschrijfnummer Kamer van Koophandel: 56257767

Fiscaal nummer: 852044276 (RSIN)

Contactadres voor bestuur:

Dromedarisstraat 18

6531 NV Nijmegen

Contactadres voor info over/voor de vrouwen (dokters/advocaten):

Dr. Banningstraat 3

6532 VZ Nijmegen

Coördinatoren:

Algemeen coördinator: Mariët Mensink

Algemeen coördinator: Flo Gimbel (tot 1 september)

Assistent algemeen coördinator: Christien Marsman

Coördinator huis en tuin: Esther van Zuilen

Coördinator medisch zaken: Fifi Groenendijk

Coördinator vrijwilligers: Swanitha van de Werf

Bestuur:

Voorzitter: dr. Maria van den Muijsenbergh (senioronderzoeker UMC St Radboud, huisarts)

Secretaris: mr. Henrike Schurink - Smit (advocaat vreemdelingen- en familierecht)

Penningmeester: dr. ir. Tetty Havinga (universitair hoofddocent rechtssociologie)

Algemeen bestuurslid: Halima de Baedts - El Karouni (consulent huurzaken, gemeenteraadslid)